

Nieuwsbrief nr. 14 (feb. 2015)

Vogelwerkgroep Zutphen e.o

www.vwg-zutphen.nl

p/a Secretaris Remke van Rijswijk, van Suchtelenstraat 12,
7203 DE Zutphen.

NB: per 15 april 2015 nieuw adres: Rustoordlaan 53, 7211 AW Eefde

Tel : 06-10380170 vwgzutphen@gmail.com

Agenda en mededelingen

Uitnodiging : Voorjaarsledenbijeenkomst op woensdag 8 april 2015 in : let op in wijkcentrum Waterkracht, Ruys de Beerenbrouckstraat 106, 7204 MN Zutphen om 19.45 uur. Programma : lezing “Uilen en Oelewappers”, door Goen Jansen. Een verhaal waarin de bescherming van uilen centraal staat. Geschetst wordt hoe de uilenwerkgroep werkt en wat de resultaten zijn. Na de pauze enige bestuurszaken, onze jubileumactiviteiten en de verkiezing van de nieuwe voorzitter.

Van het bestuur.

Dit jaar 2015 bestaat de Vogelwerkgroep 10 jaar. De jubileumcommissie heeft voorbereidingen voor het jubileumjaar getroffen. Er zijn vele activiteiten opgezet voor de leden. Om de kosten te kunnen dekken wordt alleen voor 2015 een vrijwillige bijdrage gevraagd van € 10,-, naast de normale contributie van € 15,- .

Wij zijn blij dat Steven de Bie bereid is gevonden voorzitter van onze vereniging te worden. Het bestuur draagt hem voor. Tenminste 3 leden kunnen een voordracht doen voor nieuwe bestuurders.

Overzicht van activiteiten ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum VWG Zutphen e.o. Oprichting.

In april 2005 is de Vogelwerkgroep Zutphen en omgeving opgericht door een 6-tal enthousiaste vogelaars. Het was al eerder geprobeerd, als onderdeel van de IVN afdeling Zutphen, maar dat lukte toen niet. De personen die op een avond in begin 2005 bijeenkwamen hadden zoiets van nu of nooit. Iedere regio had wel een vogelwerkgroep en zoiets moest toch ook in Zutphen wel kunnen bestaan? Mensen genoeg die in vogels geïnteresseerd waren. Verder schoot het gemeentelijke beleid van Zutphen en de aangrenzende gemeenten met betrekking tot vogels op sommige punten te kort. Ook was er geen aanspreekpunt voor de media, de gemeenten en anderen om informatie over vogels te krijgen. Al met al dus redenen genoeg om een vogelwerkgroep op te richten.

Uit een kleine inventarisatie bleek dat het aantal mensen dat zich bezighield met vogelactiviteiten veel groter was dan in eerste instantie verwacht. Er waren ook volop ideeën over welke activiteiten zouden kunnen plaatsvinden onder de vlag van deze op te richten vogelwerkgroep. Daarom werd in een vervolgbijeenkomst besloten om een oprichtingsvergadering te organiseren.

Op woensdag 13 april 2005 was het dan zover. Ruim 20 belangstellenden — waaronder de initiatiefnemers — kwamen bijeen in kinderboerderij ‘De Schouw’ in Zutphen. Nadat de aanwezigen unaniem hadden vastgesteld dat er een goede basis was voor een vogelwerkgroep, besloot men tot oprichting over te gaan. Officieel passeert de oprichtingsakte op 9 juni bij notaris Renskers te Zutphen.

De doelen van de vogelwerkgroep zijn:

- bevordering van de kennis van vogels zoals die in de vrije natuur voorkomen;
- bescherming van die vogels en de omgeving waarin zij leven.

Dit wil de vogelwerkgroep bereiken door:

- onderzoek en inventarisaties;
- beleidsadvisering, o.a. milieu;

- voorlichting en educatie door excursies, lezingen en cursussen.

In 10 jaar tijd heeft de VWG zich een plek veroverd in Zutphen en daarbuiten, want de werkgroep heeft een groot buitengebied. Er is een breed scala aan activiteiten opgebouwd. Bekend zijn de vogelcursussen die bijna elk jaar wel worden gegeven voor iedereen die iets met vogels heeft of er meer van wil weten (ook voor niet-leden). Daarnaast vinden er tellingen en inventarisaties plaats, worden nestkasten voor uilen opgehangen en gecontroleerd, worden vogels geringd voor wetenschappelijk onderzoek, etc. Tevens wordt het beleid van de gemeente Zutphen en de provincie kritisch gevolgd waar het vogels betreft. Roeken en ganzen zijn twee soorten waarvoor de VWG regelmatig in de bres springt, tot in de rechtbank aan toe.

Jubileumprogramma.

Het 10-jarig bestaan is aanleiding om een speciaal activiteitenprogramma op te zetten, met als doel vogels nog dichterbij mensen te brengen en te laten zien dat vogels alle moeite van het beschermen waard zijn.

Dit programma omvat onder meer de productie van een film over vogels in en rond Zutphen, een wedstrijd, het houden van wandelingen, een manifestatie tijdens de Goed Geboerd Markt in juni, en de uitgave van twee boekjes over vogels in en rond Zutphen. Hieronder gedetailleerde informatie.

De Jubileumcommissie bestaat uit: Joost Meilof, Hans Grotenhuis en Steven de Bie.

1. Iedere maand een vogelwandeling in (de omgeving van) Zutphen

- 14 maart 2015: Oude begraafplaats Warnsveldseweg. 10.00 uur. Duur 1,5 uur.
- 12 april 2015: Boompjeswal en Vispoort. 09.00 uur. Duur 1,5 uur.
- 9 mei 2015: Rondje Grote Gracht. 10.00 uur. Duur 1,5 uur.
- 7 juni 2015: Rondje Sutfenepark en IJssbaan. 08.00 uur. Duur 1,5 uur.
- 21 juni 2015: Wandeling Stokebrandswaarden. 07.00 uur. Duur 3 uur.
- 19 september 2015: Fietsrondje Mars/sluis Eefde. 09.00 uur. Duur 3 uur.
- 31 oktober 2015: Fiets/wandeling Rammelwaard. 10.00 uur. Duur 3 uur.

Voor leden en niet leden. Kijker en vogelgids meenemen.

Informatie: Rob van Swieten, 06-13357686. E-mail: rovansw@hotmail.com

2. Wedstrijd

Er is een vogelwedstrijd waar iedereen aan mee kan doen. Alle creatieve verbeeldingen die over vogels gaan tellen mee: foto, film, gedicht, verhaal beeldhouwwerk, lied,... Alle inzendingen worden beoordeeld op creativiteit, originaliteit en emotionele impact; kwaliteit is minder belangrijk. Alles dat is ontstaan vanaf 2005, dus binnen de leeftijd van de VWG, telt mee. Per persoon maar 1 inzending. Op 1 juli moet de inzending binnen zijn bij Joost Meilof, Bonendaal 43, 7231 GE Warnsveld, per post of per email j.meilof@solcon.nl of gewoon brengen. De uitslag wordt bekend gemaakt op de VWG jubileumavond in oktober.

3. Boekje Vogelwandelingen in en rond Zutphen

De stad Zutphen en de omgeving is bijzonder rijk aan vogels. Dit is te verklaren uit de vele biotopen die er zijn: stedelijke omgeving, de IJssel met de uiterwaarden, weilanden en moerassen, heide en akkerland, de Berkel en kleine beken die het hogere achterland verbinden met de IJssel. Reden genoeg om een boekje met 20 vogelwandelingen te maken. Elke wandeling omvat een kaartje, routebeschrijving, en aanduiding van de soorten vogels die je kunt zien in verschillende jaargetijden. Omvang: 100-120 pagina's; zakformaat.

4. Boekje Beschermingen van weidevogels in de Tichelbeeksewaard en elders in Zutphen en omgeving

Voor de gemeente Zutphen beheert de VWG een fonds waaruit boeren die gronden pachten van de gemeente in de Tichelbeeksewaard een subsidie ontvangen wanneer zij weidevogels beschermen. Dat die bescherming effectief is laten de resultaten zien. De VWG maakt een boekje waarin alle resultaten van deze weidevogelbescherming worden verteld. Ook het wel en wee van weidevogels elders in Zutphen zoals op de ijsbaan komt aan bod. Omvang: 80 pagina's; A5 formaat.

5. Manifestatie op Goed Geboerd Markt 28 juni

Op de Goede Geboerd Markt zal de VWG zichtbaar aanwezig zijn met een grote stand. Daarin gaat van alles gebeuren en is veel te zien:

- Een doorlopende slideshow van 5 typische VWG-activiteiten en onderwerpen: ooievaar – uilenbescherming – ringen van vogels – vogelcursus – vogelinventarisatie (Hackfort)
- De trailer van de VWG film: Vogels om de Hoek; deze film zal in z'n geheel voor het eerst getoond worden op de jubileumavond in oktober maar een voorproefje wordt nu al gegeven
- De beide boekjes zullen aan de wethouders van de 5 gemeenten waarover het werkgebied van de VWG zich uitstrekt (Zutphen, Brummen, Lochem, Bronkhorst, Voorst) worden overhandigd
- Voor kinderen is er uilenballen pluizen; ze mogen meenemen wat ze in de ballen aantreffen aan schedeltjes en kaakjes
- Verder zullen er informatietafels zijn van Vogelbescherming Nederland, SOVON en natuurlijk van de VWG zelf

6. Jubileumjaarboek

Zoals gebruikelijk zal ook in 2015 een jaarboek uitkomen, maar dan wel een speciale uitgave waarin veel wordt teruggekeken op 10 jaar VWG Zutphen e.o. Dat terugkijken gebeurt dan vooral op het resultaat van onze activiteiten: op onze zgn. januari-tellingen, op wat we zoal in die 10 jaar hebben gezien op de trektelpost, op allerlei inventarisaties. En ook op de moeite die het kost om vogels te beschermen.... Deze speciale uitgave hopen we ook op de Jubileumavond (zie 7) te kunnen presenteren.

7. Jubileumavond voor leden en familie

Als afsluiting van het jubileumprogramma wordt eind oktober een speciale ledenavond gehouden. We kijken terug op 10 jaar VWG, de winnaars van de vogelwedstrijd worden bekend gemaakt, de film Vogels om de Hoek wordt vertoond en natuurlijk zal een lezing over vogels niet ontbreken. Datum en plaats worden later bekend gemaakt.

Vogelvaria 2015 door Michel Klemann.

Januari is voorbij en zo dus ook de januaritelling. Voor de tiende keer alweer en op vijf gebieden na is dit jaar alles weer geteld. Nog niet alle gegevens zijn binnen en/of verwerkt maar wederom zaten er weer vele 10.000-den vogels in het werkgebied en meer dan 100 verschillende soorten. Op het moment van dit schrijven zijn de gegevens van 33 getelde gebieden bekend en er moeten van een aantal gebieden nog tellingen binnen komen en worden verwerkt. Enkele soorten springen er qua hoge aantallen uit zoals de appelvink met 102 ex, brandgans 3440 ex, 24000 kolganzen, 59 grote zilverreigers (tegen 95 blauwe reigers), 417 krakeenden en o.a. 13 ijsvogels. Logischerwijs zijn afnemende aantallen te zien bij soorten die van het kleinschalige landschap van de vorige eeuwen zoals patrijs en kneu; beide met 0,0 ex en geelgors met 9 ex. De afgelopen tien jaar zijn er tijdens de januaritellingen bijna 1 miljoen vogels geteld in 130 soorten. Tijd voor een uitgebreide

rapportage. Daar wil ik me het komende jaar op storten.

Voor de liefhebbers van slechtvalken; de afgelopen twee jaar is er succesvol gebroed in Lochem, maar nu lijkt het erop dat een paar slechtvalken nu ook eindelijk de in januari 2007 geplaatste nestkast op de Walburgiskerk in Zutphen heeft gevonden. Let er maar eens op, regelmatig te zien op de hekwerken en uitsteeksels van de toren. Berichten en foto's hierover verschijnen en kun je plaatsen op de facebookpagina van de Vogelwerkgroep.

De afgelopen maanden hing er een zeearend rond langs de IJssel. Hoewel het een enorm beest is, kan hij onopvallend zijn. Niet alleen vanwege zijn grote actieradius, maar ook omdat zo'n zeearend meestal een lui beest is en de hele dag niks zit te doen ergens in een boom. Probeer hem dan maar eens te vinden. Met deze winter al zo'n 35 overwinteraars in Nederland is de verwachting dat de zeearend ook hier langs de IJssel een opvallende verschijning gaat worden de komende jaren. We gaan het meemaken!

Enkele Zutphense vogelaars hebben wilde plannen om de komende jaren de hele stad Zutphen te inventariseren op broedvogels. Of dat gaat lukken weten we nog niet. We gaan gewoon beginnen komend broedseizoen en zien dan wel of het een haalbaar plan is. Het agrarisch gebied wordt leger en leger terwijl er daarentegen een duidelijke toename is van soorten en aantallen broedvogels in de stad. Wat broedt daar eigenlijk allemaal en in welke aantallen? We weten van stadse oeverzwaluwen, scholeksters, visdieven, kleine mantelmeeuwen, stormmeeuwen, ijsvogels, krakeenden, scholeksters, grauwe ganzen, roodborsttapuiten, sperwers; maar misschien ook wel kerk-, steen- en bosuilen. De vermoedens zijn er, maar ook hoeveel spotvogels, groene spechten, braamsluiers en huiszwaluwen broeden er in de stad. Het zit er allemaal. In tegenstelling tot 50 jaar geleden zijn de steden voor vogels rijke broedvogelgebieden geworden. Dit in tegenstelling tot het agrarisch industriegebied waar vrijwel niets meer te vinden is. Gelukkig is Nederland dicht bebouwd!

Andere zaken:

Ringvangsten in Klarenbeek van Steven de Bie zijn te vinden onder:

<http://www.trektellen.nl/kaart.asp?telpost=1204>. Maar er zijn nog meer plekken in de regio waar regelmatig vogels geringd worden; zie: <http://www.trektellen.nl/doortrekpatroon.asp?soort=9999&au=u&huidigjaar=2014&mLand=1&typetellingen=4>

Waarnemingen doorgeven op <http://vwgzutphen.waarneming.nl/>

Vogels gezien buiten, in de tuin of hoog in de lucht? Zet de waarneming op waarneming.nl.

De enige manier om een beeld te krijgen van de vogels in de regio is door tellingen of via het doorgeven van losse waarnemingen.

De facebookpagina van de VWG is te vinden op www.facebook.com en dan even zoeken naar "Vogelwerkgroep Zutphen". Op de hoogte blijven? Check regelmatig facebook.com, waarneming.nl en trektellen.nl.

Gelders ganzenbeleid 2014-2019.

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben eind 2014 een nieuw Faunabeheerplan (FBP) Ganzen 2014-2019 vastgesteld. Hierbij gaat men vrijwel alleen uit van schadecijfers. Niet van een totaalvisie op ganzen. Aan de Faunabeheereenheid Gelderland (jagers en grondeigenaren) is op voorhand ontheffing verleend voor het schieten ook op winterganzen. Over de betrouwbaarheid van de telgegevens door de WBE's (jagers) worden door ons en anderen vraagtekens geplaatst. Onze VWG Zutphen e.o. heeft een zienswijze ingediend. Inmiddels is het FBP definitief ongewijzigd door G.S. vastgesteld en heeft onze VWG beroep aangetekend bij de Rechtbank in Arnhem. Thans is nog niet bekend wanneer de zaak voorkomt. De provincie heeft een internationale verantwoordelijkheid voor de trekganzen. In Overijssel heeft Vogelbescherming recent bij de Rechtbank Zwolle met succes een kort geding gevoerd tegen de provincie over het afschieten van trekganzen. Tot 1 maart mag daar nu niet worden geschoten op kol- brand- en grauwe ganzen. Afgewacht moet worden hoe het beroep daar verder verloopt.

Vogelcursus.

De voorjaarscursus is weer van start gegaan met 20 deelnemers. De cursusavonden zijn in Centrum Waterkracht in het Waterkwartier, Ruys de Beerenbrouckstraat 106 in Zutphen.

Dijkverleggingen Voorsterklei en Cortenoever

De dijkverleggingen langs de IJssel in Cortenoever en op de Voorsterklei zijn in uitvoering. De nieuwe inrichting geeft kansen voor de natuur.

Uilen.

De geplaatste steenmarterproof bestendige steenuilenkasten blijken soms toch gepredeerd te worden, mogelijk door wezels? Nader onderzoek vindt plaats.

Weidevogel onderzoek. Wordt weer vervolgd.

Telescoop.

Vanwege verhuizing van het secretariaat is de telescoop tot 23 april te reserveren à € 2.- per dag bij Ans Houweling in Warnsveld, anshouweling@gmail.com of: 06-23111785). Van 24 april tot 3 mei is de kijker niet beschikbaar. Na 3 mei kunt u terecht op het nieuwe adres van het secretariaat: Rustoordlaan 53 te Eefde.

Roeken. 2° sluis Eefde en Cortenoever.

Er is in Eefde door RWS een alternatieve broedplek ingericht voor 75 broedparen in een bosje op korte afstand oostelijk van de sluis. Een ecologisch bureau probeert thans de roeken te verjagen naar de nieuwe locatie en heeft roofvogelvliegers en andere attributen ter verjaging in de bomen gehangen. De roeken vinden het er echter nog gezellig en trekken er zich weinig van aan. Helaas wordt de nieuw bedachte locatie niet bezet. De uitvoering van sluiswerken wordt verwacht in 2016.

In Cortenoever is vorig jaar het bosje waarin de roeken nestelen gekapt. De verplaatsing daar naar de uitgedunde bomen langs de weg is tot dusver mislukt. De roeken hebben het moeilijk rond Zutphen.

2015 Jaar van de Spreeuw is verlengd : Geef je waarnemingen door!

SOVON en Vogelbescherming hebben het jaar uitgeroepen tot het Jaar van de Spreeuw. De stand is sinds 1980 landelijk met 50% achteruit gegaan. Zie ook www.jaarvandespreeuw.nl. Met meer informatie komt er o.m. duidelijkheid over benutte van terreintypen, voorkomen en jongenproductie. Er zijn nog altijd veel spreeuwen te zien.

In 2014 is er succesvol gebroed (vaak 2 broedsels). Er blijken echter niet genoeg jongen groot te worden. Verder onderzocht wordt of er dan mogelijk te kort voedsel beschikbaar is. In de moderne weilanden zitten vaak minder insecten.

Ooievaar Epse.

In Epse zat een ooievaar in januari enige dagen op een sirene van de gemeente Lochem bij een school. Bewoners dachten ten onrechte aan nestgedrag en belden SBS6 en de gemeente. De burgemeester zegde persoonlijk toe de eerstkomende maanden de sirene stil te zetten als het tot een broedgeval zou komen.

Excursies.

De vogelweek naar Texel in mei is volledig volgeboekt.

In de eerste helft van 2015 staan de volgende excursies voor leden op het programma: 28 februari Almere, 21 maart Wisselse Veen/ Tongerense Heide, 19 april Eemnes (NB: dit is een zondag!), 16 mei Empese en Tondense Hei en 13 juni De Wieden. Ongeveer twee weken voor de excursiedatum ontvangt u meer informatie per mail.

Namens het bestuur Hans Grotenhuis.

